

Nr 2 B.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1919.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 2 B, 92, 100, 101, 115, 116, 119, 120 och 166 samt memorial nr 11 och 32.)

Till Konungen.

1:o) I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1919 (nr 2) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementetsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen (punkt 1) att för beredande av tillfällig förstärkning av Göta hovrätts arbetskrafter med en extra division under tiden från och med den 10 april till och med den 31 december 1919 på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 34,000 kronor.

Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 233, anmält, har riksdagen för beredande av tillfällig förstärkning av Göta hovrätts arbetskrafter med en extra division under tiden från och med den 10 april till och med den 31 december 1919 på tilläggsstat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 34,000 kronor.

2:o) Såsom i särskild skrivelse, nr 233, anmälts, har riksdagen dels medgivit, att ett belopp av 2,500 kronor, som återstår oanvänt å

ett av riksdagen till *beredande av tillfällig förstärkning av hovrättens över Skåne och Blekinge arbetskrafter* å extra stat för år 1912 beviljat anslag, må användas för beredande av tillfällig förstärkning av nämnda hovrätts arbetskrafter med en extra division under tiden från och med den 10 april till och med den 31 december 1919, dels ock för samma ändamål å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 31,500 kronor.

3:o Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 3) att till förstärkning av det å extra stat för år 1919 beviljade anslaget till civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett förslagsanslag, högst, 32,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen i punkt 22 av sin skrivelse nr 2 A anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av det å extra stat för år 1919 beviljade anslaget till civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna* å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

4:o Sålunda i särskild skrivelse, nr 231, anmälts, har riksdagen till *förstärkning av hovrätternas arbetskrafter m. m.* å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 43,000 kronor.

5:o I enlighet med vad riksdagen i särskild skrivelse, nr 231, anmält, har riksdagen till *täckande av vissa förskottsvis bestridda utgifter för beredande av tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i Göta hovrätt samt i hovrätten över Skåne och Blekinge med extra divisioner m. m.* å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett förslagsanslag, högst, 47,000 kronor.

6:o Sålunda riksdagen i särskild skrivelse, nr 231, anmält, har riksdagen till bestridande av *tillfällig förhöjning för år 1919 av det till tjänstgörande tingstolken i Torneå domsaga utgående arvode* å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,200 kronor.

Fångvården.

7:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till förstärkning av det i 1919 års riksstat uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångars vård och underhåll å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett förslagsanslag, högst, 1,400,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A (punkt 35) anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkning av det i 1919 års riksstat uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångars vård och underhåll* å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett förslagsanslag, högst, 1,200,000 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 6) föreslagit riksdagen att för inköp av fastigheterna nummer 1 och 24 av tomten nr 52 A av Kirsebergsstaden i Malmö till beredande av bostäder åt befattningshavare vid centralfängelset i nämnda stad å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag å 170,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, har sålunda för *inköp av fastigheterna nummer 1 och 24 av tomten nummer 52 A av Kirsebergsstaden i Malmö* till beredande av bostäder åt befattningshavare vid centralfängelset i nämnda stad å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag å 170,000 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till bestridande av kostnaderna för uppförande vid centralfängelset i Mariestad av två bostadshus, vartdera om två lägenheter med två rum och kök, för bevakningspersonal därstädes enligt i huvudsak den typ, som följts vid uppförande av liknande bostadshus vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Riksdagen har icke kunnat undgå finna det anmärkningsvärt, att ehuru i Eders Kungl. Maj:ts till 1917 års riksdag avlåtna framställning om anordnande av ifrågavarande straffanstalt ställts i utsikt, att behovet av bostäder för fängsvårdspersonalen antagligen skulle kunna fyllas utan nybyggnader och i varje fall sådana endast behöva förekomma i ringa utsträckning, det nu visar sig, att bostadsbyggnader behöva i betydande omfattning uppföras. Då emellertid av den i ärendet förebragta utredningen synes riksdagen framgå, att en snar förbättring av bostadsförhållandena för ifrågavarande personal är av behovet påkallad, har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag.

Riksdagen har alltså till *bestridande av kostnaderna för uppförande vid centralfängelset i Mariestad av två bostadshus*, vartdera om två lägenheter med två rum och kök, för bevakningspersonal därstädes enligt i huvudsak den typ, som följts vid uppförande av liknande bostadshus

vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö, å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 8) att till bestridande av kostnaden för upphuggning av cellfönster vid straffängelset i Gävle å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag av 18,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså till *bestridande av kostnaden för upphuggning av cellfönster vid straffängelset i Gävle* å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag av 18,000 kronor.

11:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts gjorda framställning och i anslutning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A punkt 42 anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till påbörjande av *tillbyggnadsarbeten vid kronohäktet i Luleå* å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett reservationsanslag å 50,000 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att till fortsättande av de byggnads- och ändringsarbeten vid centralfängelset å Långholmen, vilkas utförande beslutats av 1913 års riksdag och 1914 års förra riksdag, utöver redan förut anvisade medel på tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag å 150,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A punkt 43 anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *fortsättande av de byggnads- och ändringsarbeten vid centralfängelset å Långholmen*, vilkas utförande beslutats av 1913 års riksdag och 1914 års förra riksdag, utöver redan förut anvisade medel på tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag å 125,000 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen att för bestridande av de för anordnande vid Singeshult i Vrå socken av Kronobergs län av en koloni för straffångar erforderliga kostnader för fastighetsköp och byggnadsarbeten m. m. å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett reservationsanslag å 50,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså för *bestridande av de för anordnande vid Singeshult i Vrå socken av Kronobergs län av en koloni för straffångar erforderliga kostnader för fastighetsköp och byggnadsarbeten m. m.* å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag å 50,000 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 12) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för inrättande av nya fångvårdsanstalter å tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag beräkna ett belopp av 400,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 18 mars 1919 dagtecknad proposition, nr 330, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att, efter det Fårösunds fästning på Gottland blivit nedlagd, densamma må, från tid och på villkor Eders Kungl. Maj:t bestämmer, ställas till fångvårdens disposition för upprättande därstädes av en fångvårdsanstalt;

dels på tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln bevilja, ej mindre för vidtagande av de ändringsarbeten vid Fårösund, som för nyss nämnda ändamål äro erforderliga, ett reservationsanslag å 50,000 kronor,

än även — med godkännande av att mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Malmö stad, å andra sidan, slutes avtal i huvudsaklig överensstämmelse med ett i statsrådsprotokollet intaget förslagskontrakt — till utförande av vissa reparationsarbeten m. m. vid de gamla fängelsebyggnaderna å slottsholmen i Malmö ett reservationsanslag å 65,000 kronor;

dels ock medgiva, att, därest något av nu nämnda två anslag icke skulle behöva fullt tagas i anspråk för de därmed avsedda ändamålen, överskottet må i mån av behov användas till bestridande av de kostnader, till vilkas täckande det andra anslaget är avsett.

Av den i ämnet lämnade utredningen finner riksdagen ådagalagt, att åtgärder äro av behovet påkallade för avhjälpande av den rådande bristen på fängelseutrymme. De av Eders Kungl. Maj:t härutinnan framlagda förslagen har riksdagen funnit vara av beskaffenhet att kunna godtagas, och har riksdagen likaledes ansett sig böra bifalla såväl de för förslagens genomförande äskade anslagsbeloppen som, vad Malmöförslaget angår, det ifrågasatta avtalet med Malmö stad. Då riksdagen ej heller i övrigt haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, får riksdagen sålunda anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att, efter det Fårösunds fästning på Gottland blivit nedlagd, densamma må, från tid och på villkor Eders Kungl. Maj:t

bestämmer, ställas till fängvårdens disposition för upprättande därstädes av en fängvårdsanstalt;

dels på tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln beviljat, ej mindre för vidtagande av de ändringsarbeten vid Fårösund, som för nyss nämnda ändamål äro erforderliga, ett reservationsanslag å 50,000 kronor,

än även — med godkännande av att mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Malmö stad, å andra sidan, slutes avtal i huvudsaklig överensstämmelse med ett i statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden den 18 mars 1919 intaget förslagskontrakt — till utförande av vissa reparationsarbeten m. m. vid de gamla fängelsebyggnaderna å slottsholmen i Malmö ett reservationsanslag å 65,000 kronor;

dels ock medgivit, att, därest något av nu nämnda två anslag icke skulle behöva fullt tagas i anspråk för de därmed avsedda ändamålen, överskottet må i mån av behov användas till bestridande av de kostnader, till vilkas täckande det andra anslaget är avsett.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

15:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 85, anmält, har riksdagen *dels* för *utförande vid statens uppfostringsanstalt å Bona av de av 1918 års lagtima riksdag beslutade byggnadsarbetena*, omfattande uppförande av en ny elevavdelning m. m., ävensom för anskaffande, jämväl i enlighet med beslut av 1918 års lagtima riksdag, av vissa inventarier för anstalten, ej mindre av det vid nämnda besluts fattande för dessa ändamål beräknade beloppet 750,000 kronor å tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag anvisat därå ännu ej anvisade 215,000 kronor än även för samma ändamål likaledes å tilläggsstat för år 1919 beviljat ytterligare ett reservationsanslag å 650,000 kronor, *dels* för ordnande av anstaltens vattenförhållanden samt för vidtagande av åtgärder för tillfredsställande av anstaltens behov av elektrisk energi i enlighet med vad riksdagen i nämnda skrivelse angivit å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag å 115,000 kronor, *dels* för uppförande vid anstalten av tvenne tvåfamiljshus samt för utvidgning av anstaltens kontors- och expeditiionslokaler, allt i huvudsaklig överensstämmelse med av anstaltens styrelse framlagda förslag, ävenledes å tilläggsstat för år 1919 beviljat ett reservationsanslag å 92,000 kronor, *dels ock* medgivit att, därest något av nu nämnda anslag icke skulle behöva fullt tagas

i anspråk för de därmed avsedda ändamålen, överskottet må i mån av behov användas till bestridande av de kostnader, till vilkas täckande de övriga anslagen äro avsedda.

16:o) I enlighet med vad i särskild skrivelse nr 232 anmälts, har riksdagen till *uppförande vid statens uppfostringsanstalt å Bona av ett gymnastikhus samt anordnande därstädes av en övervakningsavdelning* å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett reservationsanslag av 85,000 kronor.

17:o) Såsom i särskild skrivelse, nr 142, anmälts, har riksdagen *dels* — med godkännande därav, att av de med anlåtande av domänfondens medel för Eders Kungl. Maj:ts och kronans räkning inköpta fastigheter $\frac{3}{4}$ mantal Stora Rösiö och $\frac{3}{8}$ mantal Lilla Rösiö i Västra Ny socken av Östergötlands län den del om tillhoppa 128.06 hektar, som är belägen väster om en å en av Adolf Welander med ledning av äldre kartor av år 1802 och år 1849 upprättad karta över nämnda fastigheter med ett rött brutet streck betecknad gränslinje A—B—C—D, lägges under styrelsens för statens uppfostringsanstalt å Bona förvaltning — för domänfondens gottgörande för vad sålunda skulle komma att frångå densamma å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln beviljat ett förslagsanslag, högst, 156,000 kronor, *dels ock* för anskaffande av de till brukande av nämnda del av ifrågavarande fastigheter erforderliga levande och döda inventarier m. m. ävensom för istandsättande av därstädes befintliga byggnader likaledes å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln beviljat ett reservationsanslag å 60,000 kronor.

18:o) Såsom av riksdagen i särskild skrivelse, nr 232, anmälts, har riksdagen för *utförande vid statens uppfostringsanstalt vid Venngarn* av följande *byggnads- och ändringsarbeten m. m.*, nämligen uppförande av ett gymnastikhus, ett verkstadshus och fyra tvåfamiljshus, utvidgning av köksavdelningen, komplettering av kokanordningar och ångpanneavdelningen, reparation av hus vid torpet Vela samt inredning av tre enkelrum å nuvarande anstaltsbyggnadens vind ävensom för anskaffande av inventarier å tilläggsstat för år 1919 anvisat ett reservationsanslag av 414,000 kronor.

19:o) Såsom i särskild skrivelse, nr 232, anmälts, har riksdagen till *förstärkning av det å extra stat för år 1919 beviljade förslagsanslaget till kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Venngarn intagna elever m. m.* å tilläggsstat för samma år beviljat ett förslagsanslag, högst, 40,000 kronor.

Diverse.

20:o) I enlighet med vad riksdagen i särskild skrivelse, nr 215, anmält, har riksdagen för *beredande av tillfällig lönereglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen* å tilläggsstat för samma år under andra huvudtiteln beviljat ett förslagsanslag å 515,000 kronor.

21:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 215, anmält, har riksdagen till *förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel* å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln beviljat ett förslagsanslag å 180,000 kronor.

22:o) Såsom i särskild skrivelse, nr 216, anmälts, har riksdagen till *bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* å tilläggsstat för år 1919 under andra huvudtiteln såsom förslagsanslag anvisat 3,595,000 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 19) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till täckande av vissa ännu ej av fängvårdsstyrelsen till ersättande anmälda förskott å tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, beräkna ett belopp av 88,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 14 mars 1919 dagtecknad proposition, nr 271, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till täckande av vissa i nämnda statsrådsprotokoll angivna, förskottsvis bestridda utgifter på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 88,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså till *täckande av vissa i statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden den 14 mars 1919 angivna, förskottsvis bestridda utgifter* på tilläggsstat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 88,000 kronor.

Stockholm den 12 juni 1919.

Med undersätlig vördnad.

Tabell över anslagen under tilläggsstatens till riksstaten för
år 1919 andra huvudtitel. Justitiedepartementet.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Rättsskipningen.			
	Göta hovrätt:		
1	Extra division, <i>förslagsanslag</i> , högst	34,000	
	Hovrätten över Skåne och Blekinge:		
2	Extra division, <i>förslagsanslag</i> , högst	31,500	
	Krigsrätterna:		
3	Civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,000	
4	Förstärkning av hovrätternas arbetskrafter m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	43,000	
5	Täckande av vissa förskott för tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i Göta hovrätt samt i hovrätten över Skåne och Blekinge, <i>förslagsanslag</i> , högst	47,000	
6	Tillfällig förhöjning av arvudet till tjänstgörande tingstolken i Torneå domsaga, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,200	176,700
B. Fångvården.			
1	Förstärkning av förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,200,000	
2	Bostadshus för befattningshavare vid centralfängelset i Malmö, <i>reservationsanslag</i>	170,000	
3	Bostadshus för bevakningspersonal vid centralfängelset i Mariestad, <i>reservationsanslag</i>	50,000	
4	Upphuggning av cellfönster vid straffängelset i Gävle, <i>reservationsanslag</i>	18,000	
5	Tillbyggnad vid kronohäktet i Luleå, <i>reservationsanslag</i>	50,000	
6	Byggnads- och ändringsarbeten vid centralfängelset å Långholmen, <i>reservationsanslag</i>	125,000	
7	Koloni för straffångar vid Singeshult, <i>reservationsanslag</i>	50,000	
8	Ändringsarbeten vid Fårösund för upprättande därstädes av en fångvårdsanstalt, <i>reservationsanslag</i>	50,000	
9	Vissa reparationsarbeten m. m. vid de gamla fängelsebyggnaderna å slottsholmen i Malmö, <i>reservationsanslag</i>	65,000	1,778,000
C. Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.			
	Statens uppfostringsanstalt å Bona:		
1	Byggnadsarbeten och inventarieanskaffning, <i>reservationsanslag</i>	865,000	
2	Ordande av anstaltens vattenförhållanden m. m., <i>reservationsanslag</i>	115,000	
3	Uppförande av tvåfamiljshus m. m., <i>reservationsanslag</i>	92,000	
4	Uppförande av ett gymnastikhus m. m., <i>reservationsanslag</i>	85,000	
5	Utökning av anstaltens jordområde, <i>förslagsanslag</i> , högst	156,000	
6	Levande och döda inventarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	60,000	1,373,000

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Statens uppfostringsanstalt å Venngarn:			
7	Vissa byggnads- och ändringsarbeten m. m., <i>reservations- anslag</i>	414,000	
8	Kost och beklädnad åt eleverna m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst.....	40,000	
		454,000	1,827,000
D. Diverse.			
1	Tillfällig lönerreglering för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	515,000	
2	Förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel, <i>förslagsanslag</i>	180,000	
3	Dyrtidstillägg, <i>förslagsanslag</i>	3,595,000	
4	Täckande av vissa förskott, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	88,000	4,378,000
Summa			8,159,700